

Boomvalk *Falco subbuteo* neemt stofbad

P.D. Ganzeboom

Het is 21 juli 2013 en ik ben al vroeg aanwezig bij het boomvalkenpaar dat in een klein park aan de rand van Spijkenisse een nest heeft betrokken in de laagste vork in de stam van een volwassen populier. Een vriend had hetzelfde idee opgevat en tref ik ter plaatse. Het is prachtig weer en de zon brandt er aardig op los. Ik heb alle hoop verloren op een succesvol broedgeval. Maar dan gebeurt er toch nog iets dat mijn boomvalkjaar een gouden randje geeft.

In de loop van de ochtend valt het op dat het mannetje steeds invalt op een weiland, waarop het zicht ons wordt ontnomen door een rietkraag. Wat doet hij daar? Libellen, vangen vanaf een post? Als wij na uren aanwezigheid bijna willen opbreken, vliegt het mannetje weer naar het weitje. “Nu is het genoeg” en wij besluiten om dichterbij te sluipen, gebruik makend van de dekking van de rietkraag.

Tot onze verbazing blijkt de Boomvalk bezig met het nemen van een stofbad op een gedeelte van het weitje waar het gras door de paarden is stuk gelopen. Als wij hem zien, zit hij net op zijn buik in het stof, de poten onder zich ingeklapt. Het is een koddig gezicht om hem zo te zien zitten, een beetje voorover gebukt, de veren opgezet. Bij het overeind komen, de poten nog steeds ingeklapt, dus met zijn buik op de grond, wijst zijn kop onze kant uit. Wij duiken iets verder achter de rietkraag weg en fluisteren glunderend tegen elkaar wat een geweldige waarneming dit is. Dan zien wij dat de vogel een kwartslag draait en zich op zijn linkerflank rolt, van ons vandaan, met de kop in de nek. Wij zien nu geen kop meer, maar alleen een slordig bolletje veren, licht roestrood aan de rechter kant van ons blikveld en donker gevlekt op vaalwit aan de linker kant, waar wij de schouder en spits gehouden handvleugel zien. Schuddend ligt hij een paar tellen zo in het stof. Dan komt hij overeind, waggelt onhandig naar een ander plekje, rolt zich op de andere flank en het tafereeltje herhaalt zich. Na weer een paar seconden komt de Boomvalk overeind, staat op de poten, schudt zijn schouders even flink, alsof zijn jas niet lekker zit, met de vleugels tegen zijn lijf. Onderwijl kijkt hij met alerte blik om zich heen en vliegt dan sierlijk in een grote boog op naar het bosje waar zij hun nest hebben.

Alles bij elkaar duurde het stofbaden hooguit twee minuten. Maar hoe kort dan ook, wat een unieke ervaring, wat een opsteker, om van zo'n privémoment van de anders zo lastig te benaderen Boomvalken getuige te mogen zijn.

Op mijn website www.Boomvalken.nl onder het tabblad “foto's/stofbad” staan een paar foto's van dit tafereel. De foto op de homepage toont het moment dat de valk na het bad opsteeg.

Summary

Ganzeboom P.D. 2014. Hobby *Falco subbuteo* dustbathing. De Takkeling 22: 127-128.

On 21 July 2013, a hot day with bright sunshine, an adult male Hobby frequented a meadow where he was observed taking a dustbath in a spot where horses had turned the turf into sand. The bird was lying flat on the ground, feathers exposed whilst making bathing movements with its body, first on one side, then the other. This took about two minutes, before standing up, shaking its feathers and moving off to the nearby nesting site.

Adres: peterdestadsvogelaar@gmail.com

Foto. Boomvalk bezig met stofbad, Spijkenisse, 21 juli 2013 (Foto: P.D. Ganzeboom). *Dustbathing Hobby, Spijkenisse, 21 July 2013.*